

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— kor., negyedévre 3.— kor.
Vidéken: Félévre 9.— kor., negyedévre 4.50 kor.

Felelős szerkesztő:

MÓRICZ PÁL.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Dégenfeld-tér 2. szám. — Telefon 412. szám.
Egyes szám ára 4 fillér.

Debrecen és a Hajduság aldozattétele.

Hazánk függetlenségének oltarán

A debreceni nagy népgyűlésről.

Debrecen, szeptember 28.

A debreceni és hajdúvármegyei függetlenségi párt választott vezetői és bizalmi férfiai egymás megértésével, a hazafias célok szem előtt tartásával készítik elő Debrecen nagy napját! Az északkeleti vármegyék függetlenségi pártjainak nagygyűlését a magyar függetlenségi eszmék, elvek megvalósításáért! Elsősorban — most — a magyar nemzeti bank mellett.

Ennek a gyűlésnek az előkészítése időt, sok egyébmás áldozatot fog követelni a lelkes és hazafias rendezősegtől. Tehát szükséges, hogy mindnyájan odaadással támogassuk őket. Annyival inkább támogattunk kell az eszme kezdeményezőit, mert ennek a debreceni nagy népgyűlésnek országgrészünk jövőjébe szerzedésére is ki kell hatni.

Ezen alkalommal megvethetjük az alapját, az északkeleti vármegyék függetlenségi párti polgársága, Debrecenben székelő szövetségének is, ha egymás megértésével, a szent

ügynek önzetlen szolgálatával viszszük keresztül ezt a nagy népmozgalmat.

Nem elég tehát, hogy a város és vármegye helyi vezetői odaadják tudásokat, erejüket, idejüket és áldozataikat is meghozzák! Ebből a messzejövőre is kiható alapozási munkából a választókerületek országgyűlési képviselőinek is ki kell venniök a részüket! Hiszen a nagyobb tömegek megmozdítását, csatarendbe állítását mégis főbbképen az ő vezéri személyöknek varázsától is várhatjuk. Várjuk is.

Már nem messzire állunk a csaták napjaitól, melyekbe belekergettek minket. Hátrálnunk nem szabad. Emelt fővel, bontott zászlóval, kivont karddal kell haladnunk előre az elvek szikla-szilárd ösvényén! Győzni is fogunk! Csak a vezérek vezessék a táborot diadalra! Mert legyenek ők első sorban vezérek, nem pedig mint szüklátkörűen hánytorgatni szokták, — vicinális érdekeknek, vicinális embekeknek nagy paksamétás, minden szalmaszálba kapaszkodó ügynökei. Hiven kitartunk mellettök, kell, hogy az legyen a jelszavunk — a haza mindenekelőtt!

A képviselőház ülése.

(1909 szeptember 28.)

Pontban tíz órakor nyitja meg Justh Gyula az ülést. Mintegy háromszáz képviselő jelent meg a mai ülésen. — Különösen nagyszámban jelentek meg a függetlenségi párti képviselők.

Az ülés megnyitása után Justh Gyula elnök a meghatottságtól remegő hangon emlékezik meg Thaly Kálmán elhunytáról. — Mély fájdalom tölti el szívét — mondotta a többi közt — midőn e megdöbbentő hírt kell a Ház tudomására hozni, hogy Thaly Kálmán, aki félszázadon át közéleti szereplése által hervadhatalan érdemeket szerzett, aki a nagy fejedelem krónikáját örökölte meg és aki a Házban éppen a legnagyobb válság idején a pártok között békét teremtett, elhunyt. Indítványozom, hogy a Ház elhunytá felé érzett mély részvétének adjon kifejezést, a ravatalra koszorút küldjön és a temetésen küldöttségileg képviseltesse magát. (Helyeslés.) Az elnök még báró Majthényi Adámot is elparentálja. Bejelenti őfelsége köszönetét születésnapja alkalmából kifejezett üdvözlésekről; József kir. herceg családában beállott örvendetes családi eseményt és Günther Antal igazságügyminiszter lemondását. Bemutatja Simkó József mandátumáról való lemondását. Bejelentést tesz a Háznak az összeférhetlenségi bizottságnak Hódy Gyula összeférhetlenségi ügyében hozott határozatáról. Intézkedik a kivándorlási tanácsba kiküldendő négy képviselő megválasztása iránt. Vertán Endre jegyző több város és vármegye kérvényét olvassa fel, melyben az önálló magyar nemzeti bank felállítását kérelmezik. — A Ház tagjai élénk éljenzéssel fogadják a körvényeket.

VÁSÁROLJUNK FEKETE KALAP-ÁRUHÁZÁBAN.

Thaly Kálmánról.

A kedvesünket akkor tudjuk igazán megbecsülni, amikor elveszítettük.

Thaly Kálmán elé is dobtak csalányt, midőn már halálos betegen, roskadozva járta életének utolsó utjait.

Ime; halála után még ezek a csalányok is mind virágokká váltak. Méltóztassanak elolvasni a Thalyt életében, életének utolsó idejében oly ádázul ócsárló — lapokat.

Néhány levelét e sorok írója is őrizgeti a nagynevű elhunytak.

Jellemző és érdekes, hogy kék tintával írta a hozzám intézett leveleit. Mint szellőtől lengetett szarkaláb-virágok, olyan derűlten sorakoztak egymás mellett a vaskos betűk. Írójuk lelkének melegsége, jósága aranypor-ként ragyogott ezeken a kedves öreges betűkön, ebből az ódon zamatú irályból.

A hozzám intézett néhány levelét mindig így írta alá a kedves, jó Kálmán bácsi:

— Maradtam szerető barátja és érdemetlen „öreg kuruc” szolgája — Thaly Kálmán.

A „kuruc” nevezésére tehát még magánleveleiben is büszkén, szeretettel hivatkozott a kedves öreg ur.

Nagy temetés lesz ez. Egy nemzet fogja temetni a halottját. Azonban illő, hogy a koszorúk tömegéből a debreceni színek válnak ki leggazdagabban. Midőn Debrecen nagy követjét temetik, ennél a temetésnél Debrecen gyászának jellemző erővel ki kell domborodni.

Hol vannak azok a kuruc ruhás „banderisták”, akik Debrecen városát a Rákóczi temetésére rendezett lovagi menetben kép-

viselték? Most a kuruc-vitézi pompát még egyszer magokra ölthetnék! Kedves dolog volna, ha gyászfátyolos kardjokkal ők is kisérnék a Thaly Kálmán koporsóját...

Thaly Kálmán nagy érzésű szívében az első sebet, a holtáig be nem heggedt sebet különben fogadott fiának, a daliás közös hadseregbeli hadnagynak váratlan öngyilkossága ütötte.

Nem tudta felejtetni ezt az ifjan pusztult életet. Örökös borongással nyomódott a lelkére balvégzete a kedves ifjunak, akivel most majd együtt fog pihenni a pozsonyi határszéli temetőben, virágos temetőben, ahol mint őroszlop fog majd kiemelkedni felejtethetetlen öreg kurucunknak a siremléke. Emlékével, példájával állja ott az örökös őrséget az osztrák végén.

CUKORKÁK, az Első Debreczeni Gőzcukorka-gyár R.-T.
Csokolád-desszertek legolcsóbban szerezhetők be városi raktárában, FÖTÉR, TISZA-PALOTA.

Ezután az elnök a választ váró interpelláció és indítványok jegyzékét olvastatja fel. 144 interpelláció vár elintézését.

Holló Lajos, a bankbizottság elnöke a bankbizottság ismert határozatát terjeszti elő. (Hosszantartó élénk éljenzés és taps.) Az elnök a jelentést annak idején napirendre tűzeti.

Ezután Okolicsányi László, az igazoló bizottság elnöke Fekete László képviselőt igazolt ak jelenti ki.

Nagy figyelem közepette Wekerle Sándor miniszterelnök áll fel szólásra.

T. Ház! Tegnap ő felségét megkérni bátorkodtam, hogy miután nem sikerült az őszig a helyzetben világszűz teremtési, lemondásunk elfogadására. Egyben bejelentem, hogy ő felsége Kossuth Ferencet, mint a többségi párt vezérét, meg fogja halgatni. (Eljenzés.)

Holló Lajos a kormány lemondásához szól. Hosszu időn keresztül egy országot kormányvalással vezetni nem lehet. A törvényhozás működését megbénítani sem lehet. Ez a válság alkotmányos válság. (Helyeslés.) A tavasszal úgy látszott, hogy sikerülni fog a gyors megoldás. Reményeinkben azonban csalódtunk. A legnagyobb határozottsággal kell az ellen tiltakoznunk, hogy a válságot az önálló bank miatti huzzák, halasszák. A másik a választói jog reformja.

Pető Sándor: Egyenlő és titkos! (Zajongás.)

Holló Lajos: Én nem hiszem, hogy a koalícióban levő pártok ne valának kötelezettségüket, ha ez a koalíció felbomlott is volna. Megemlekezik arról a mozzanatról, midőn éppen a ma elparentált, Thaly Kálmán mentette meg a függetlenségi pártal egyetemben az országot az abszolutizmustól. A függetlenségi párt tehát nem vadolható azzal, hogy a törvényhozás működését megakadályozza. Ezredes törvényeink vannak, melyeket a hatalom nem tud romba dönteni. (Ugy van!) Az ország bekegyének megőrzése az uralkodónak és a nemzetnek egyformán kötelessége. Azért nem lehetséges a válságot megoldani, mert oly követeléseket támasztunk, mely az országot megüli. Szemünkre vetik, hogy a választói joghoz az önálló bank felállításának követelést kapcsoltuk. A nemzet nagy többsége, a függetlenségi párt nem fogja feláldozni a nemzeti hadsereg követeléseit. Csak felfüggesztette ezt. A gazdasági függetlenség kivívása is a függetlenségi párt egyik legnagyobb feladatát kezezi. Az önálló bank felállításában nekünk szabad kezét kell adni. (Helyeslés.) Törvény van arról, hogy 1910 december 31-én a bankszabadság lejár. A bankkérdésben szabad kezét biztosítottak nekünk.

Wekerle tagadón int.

Farkasházy Zsigmond: Wekerle akadályozta meg! (Nagy zaj. Szerényi Wekerlehez siet és valamit sug neki.)

Holló Lajos: Hangsúlyozza, hogy a kiegyezés biztosította a bankkérdésben a szabad kezét. A függetlenségi párt nem jön meglepetésekkel, de nem hajlandó a hatalom kedveért elvenni ellállni. Kossuth mondta, hogy az ő vezetése alatt meggyünk ismét ellenzékbe. (Kossuth helyeslően bólintgat. Hosszantartó éljenzés és taps.) Bannija, hogy megis válságról kell itt beszélni. A 67-es törvények is megadják a pártnak azt a jogát. (Helyeslés.) Az alkotmány van megőrzendő a válság alatt. Miért kell nekünk a bankkérdésben a döntést kitalálnunk. Most amúgy is nagy pénzhiány van. (Derűtség a jobb oldalon.) Ha mi elveinket most feladjuk, a függetlenségi törekvések hosszú időre lesznek elodázva. (Helyeslés.) Gazdaságilag kell megerősödünk.

Midőn egész Európa gazdaságilag nagygyá lesz, akkor mi főerőségünket biztosítjuk. Fejldőnk kell és azt szolgálja az önálló magyar jegybank és az önálló vámterület. (Eljenzés és taps.) Öven éven keresztül gyűjtünk erőt. És mi a haladás? Csak addig mehettünk, ameddig Bécs engedett. Mi volt

az ötven esztendő eredménye? Kivándorlás az országból és a középosztály pusztulása. Ha a nemzet tudatára ébred annak, hogy egyöntetűen kell a bankot követelni, ha elismerjük a jegybank nagy fontosságát, akkor az uralkodó aggálya is meg fog szűnni s mi gazdaságilag nagyok és erősek leszünk. (Eljenzés.) Elveinket mi nem adjuk fel soha. (Ugy van!) A válságot a kisebbség kormányra jutásával megoldhatják, de elveinktől nem állunk el soha. Önálló magyar jegybank s akkor mi nagyok leszünk mind a nemzetek között. Reméli, hogy Kossuth Ferenc utmutatása szerint a válság alkotmányos véget ér és a megoldás létre fog jönni. (Hosszantartó élénk éljenzés és taps. A szónokot tömegesen üdvözlék.) Az elnök az ülést öt percre felfüggeszti.

A szünet alatt a folyosón nagy éljenzéssel fogadták Holló Lajost, kit csakhamar a képviselők gyűrűje vett körül. Nagy élénkséggel beszéltek meg Holló beszédét.

Szünet után Molnár Jenő, a balpárt nevében kijelenti, hogy Holló Lajos fejtegetéséhez mindenképpen hozzájárul.

Mezőfi Vilmos a kormányt és a többséget támadja.

Ezután a nemzetiségiek részéről Mihályi Tivadar dr. emelkedett szólásra.

Wekerle Sándor miniszterelnök ezután hosszabban beszélt a politikai helyzetről s kérte a képviselőháztól a kormány lemondásának tudomásul vételét.

A ház a lemondást tudomásul vette, a képviselőház üléseit október 5-ig elnapolta s ezzel az ülés egynegyed 2 órakor véget ért.

Thaly Kálmán temetéséről.

Pozsonyban emetik el.

A város, a debreceni függetlenségi párt és az Akadémia részvetele.

Debrecen vár sának minden lakója ma egész nap két-égen volt afelel, hogy a nagy halottat hol adják át az anyaföldnek. A város házaiban egész delelőt várták, hogy megérkezik a távirat, mely tájékoztat nyújt a temetés helyére és időjére nézve. — A távirat azonban késett. sokáig késve.

Délután négy órakor jött meg dr. Pávay Vajna Gáborné távirata — ki az elhunytak közeli rokona volt — Oláh Károly kulturtanácsnok címere, aki a távirat tartalmát azonnal közölte Kovács József polgármesterrel.

A táviratban világosan ez állott:

„Thaly temetése esütörtökön, 30-án délután négy órakor lesz Pozsonyban.“ Pávayné.

A polgármester nyomban intézkedett, hogy a küldöttség tagjai — a polgármesteren kívül Oláh Károly és Szabó Kálmán — tanácsnokok készen legyenek az indulásra, mely a szerda reggeli kilenc óras gyorsvonattal fog megtörténni.

A küldöttség magával viszi a város koszoruját, melynek sárga-kék szalagján ott díszlik aranybetűvel a következő felirat:

„Nagyevű díszpolgárának Debrecen váos közönsége.“

A távirat megérkezése után a kedélyek megnyugodtak. Sokan azt hitték, hogy a nagy férfiat az ország fővárosában temetik el s a Magyar Tudományos Akadémia holtijának tekintik a nagy férfiat. Ugy hírlik azonban, hogy az elhunyt rendületileg meghagyta, hogy Pozsonyban temessék el s ezért történt ez az intézkedés.

A függetlenségi párt képvisetele.

Thaly Kálmán, az első választókerület képviselőjének temetésére többen zárando-

kolnak el Pozsonyba, hogy elkisérjék szeretett képviselőjüket utolsó útjára. A debreceni függetlenségi párt küldöttsége Tüdös János dr. vezetésével szerdán délután az 5 órai gyorsvonattal utazik Pozsonyba. A küldöttség a debreceni függetlenségi és 48-as párt nevében koszorút helyez a ravatalra. Erőss Lajos püspök felkérte Tüdös János dr.-t, hogy helyette az egyházkerület koszoruját helyezze a ravatalra. — Koszorút küld még a Csokonai-kör is Rakóczy Ferenc író-diákjának koporsójára. A függetlenségi párt ezúton kéri fel mindazokat, akik Thaly Kálmán temetésén résztvenni ókajtanak, hogy szerdán d. u. 5 órakor legyenek künn a pályaudvaron.

Bizonyára lesznek többen is a küldöttség tagjain kívül, akik résztvesznek elhunyt képviselőnk temetésén és Debrecen függetlenségi érzelmű polgársága méltóképpen fogja képviselnie magát és minél nagyobb számmal való megjelenésükkel adnak kifejezést szeretetüknek.

A magyar Tud. Ak. képvisetele.

Thaly Kálmán váratlan halála gyászba döntötte tudvalevőleg a Magyar Tudományos Akadémiát is, amelynek a ragyogó tolu történetirő osztályelnöke volt. A halálozás folytán az Akadémia II. osztálya ma déiben 12 órakor rendkívüli ülést tartott, hogy a Thaly Kálmán temetésén való részvételtől határozzon. Az ülésen, amelyen báró Nyáry Jenő elnökölt, a tagok nagy számmal jelentek meg. Az elnök rendkívül meleg elparentáló szavakkal jelentette az osztály tagjainak Thaly Kálmán halálát s indítványára elhatározta az osztály, hogy a nagy történetirő és politikus ravatalára koszorút helyez s a temetésén, amely Pozsonyban lesz, küldöttséggel képviselteti magát. A küldöttséget dr. Berzeviczy Albert v. b. t. t., akadémiai elnök, Heinrich Gusztáv min. tanácsos, főtitkár és dr. Pauer Imre egyetemi tanár, osztálytitkár vezetik s tagjai báró Forster Gyula tiszteleti tag, Zsilinszky Mihály v. b. t. t., Thallóczy Lajos osztályfőnök, Vecsey Tamás udv. tanácsos, Ortvány Tivad dr. akadémiai rendes-, Óvári Lipót és Borovszky Samu akadémiai levelező tagok lesznek. A Tudományos Akadémia és a Magyar Történelmi Társulat nevében Thaly Kálmán ravatalánál dr. Berzeviczy Albert, az Akadémia elnöke fog bucsubeszédet mondani.

A VÁRMEGYÉBŐL.

Az Érmihályfalva vidéki gazdakör a kőszegi K.-féle talajmivelő gép munkájának bemutatását a többi talajmivelőkkel egyetemben folyó évi október hó 5-én (kedd) tartja meg. Bemutatás Varsadon, Biharm. Kupóc-pusztán, a nagyváradi kápt. területén reggel 8 órától estig lesz. Az előbb jelzett bemutatást el kellett halasztani, mert a kőszegi motor nem érkezhette meg. Vasutalomlás Érmihályfalva. Az érdeklődőket meghívja az elnökség.

Palinkával megmérgezett kis leány. Kis, hat éves leánynak megrendítő, szomorú haláláról érkezett ma jelentés az ügyészséghez. Bili Gábor hadházi gazdaember 6 éves kis leánya egy örízetlen pillanatban szabadhelyen levő palinkás üveg tartalmát kiitta. A szülő a kis leány jajgatására azonnal hozzáfutottak, de segíteni már nem tudtak rajta, mert a kis leány palinkamergezés következtében kis idő múlva meghalt. — Az ügyészség elrendelte a holttest felboncolását, Debrecenből dr. Kovács Péter vizsgálóbíró és dr. Horváth Arthur törvényszéki orvos utaztak Hajdubádházra a boncolás megejtése végett.

Valódi hollandi tulipán- és jáczint-hagymák, ugyszintén szobai dísznövények nagy választékban kaphatók

Paczelt Jánosnál

Piacz-utca 28-ik szám.
Kertészet:
Ferencz József-ut 6. szám.

EGYHAZ, ISKOLA.

Francia theologiai tanár Debrecenben. Donmergue Max montai theologiai tanár ma délután városunkba érkezett, hogy a magyarországi kálvinizmust tanulmányozza. A vendéget Balogh Ferenc és Csiky Lajos fogadták. Doumergue két napig marad Debrecenben és részt vesz az Orle közgyűlésén, itt tartózkodása alatt az egyházkerület vendége lesz.

Nagyhortobágyról.

Az igrici „menyecske“.

Meg a csikós legények.

Farkas Berti eseteiből.

Igric sem messze esik a Hortobágytól. Tulajdon az az Igric község, amely paprikajáról is nevezetes és amelyről ősidőkből fennmaradt:

Igricbe, Papiba,
Kasiba jár a liba...

Igric község harmadik nevezetességének most már a „menyecskejét“ írásba iktatom.

Ez a menyecske nem járt „sustorgós tafotába“, rozmarin virágolajjal sem kente gondörített szőke hajfürtjeit! A eszímája sem volt már rózsáspatkós piros eszima! Lépteire nem rengedezett, ringadozott a sustorgós tafota szoknyát szőtfeszítő dereka sem. Szemből is kialudtak a férfi vadító tüzek... Most az igazat megvallva inkább „vénecske“, mint „menyecske“ az igrici asszony, Haj, rég elmúltak azok a fűrjmadár nótás hajnalok, mikor még ökigyelmét „Sárikának, Sárikámnak“ hívták.

Azon időtájt midőn a Hortobágyon keresztül baktatott az igrici asszony, már „Sára néninek“ is lehetséges vén volt. Feke-tés kék szoknyájára még a hortobágyi szél sem volt kíváncsi! Kiváncsian nem kapaszkodott bele. Nehéz sajda volt a „Sára néne“ hátán. Szikár, soványka lábairól a eszimat is lehuzta, most eszímában csak bent a faluban „dukál“ jánni. A nehéz fekete eszimatkat vállára vetette az asszony. Meztláb taposta a hortobágyi virágos mezőt.

A nap erősen szórta sugarait az asszony fekete keszkenős fejére... Őzses fehér volt már a fűrtecske, amely füle mellé kiszabadult a keszkenő alól. El is faradt, meg is szomjazott már az igrici asszony, midőn egyszer egy kávas, gémyyaku pusztai kuthoz ért, ahol éppen delelőt tartott a ménes! A csikós legények meg cifra szűrőkön heverésztek. Pihentek voltak ezek a csikós legények, hónapok óta nem láttak már a pusztán „vászón cselédet“.

Szívesen fogadták az igrici asszonyt. Szolgáltak neki friss ital vízzel is. Kinálták a szeredásból ropogós bőrű szalonnával is. Azután... Nos, hát azután amugy hortobágyi csikós legények módjára jól meg is ölelgették, meg is esókolgatták az igrici „menyecskeket“. Hában szabódott, hiában fenyegetődzött a vén asszony.

— Hiszen fiaim én már öreg anyátok is lehetnétek! De, ezt nem is vizitek el szárazon! Én most már megyek a mátai biz-

tos urhoz! ilyen fenyegető szavakkal vágott neki a nagypusztának az asszony.

Jó este volt, mire a mátai biztos lakását elérte.

Farkas Berti fejesevélva hallgatta az asszony panaszlását.

— Most már este van jó asszony! Feküdjék le a pitvarban! Hajnalban pandurokkal hozatom be azokat a betyárokat! Guzsba kötettem őket! Megkorbácsoltatom a betyár csikósait... Tudom, máskor elmegy a kedvök az igrici asszony esókjától.

— Nyugodalmass jó éjszakát kívánok a tekintetes urnak! Aldja meg az Isten a jó-ságáért! — Hálálkodva, bágyadtan húzódtott ki a cselédházba az igrici „menyecske“.

Farkas Berti hajnalviradtával felkelt és indult, hogy kiadja a parancsot a panduroknak. Midőn a küszöbnél elébe lépett az igrici asszony:

— Tekintetes uram!
— No, mi az szülém?...

Az asszonynak szégyenlősen volt szemére huzva fejkendője. Sejtítve ejtett ki minden szót.

— Tekintetes uram! Ha már megtörtént, sohse hajtassa azokat a fiatalokat.

— Szülém, panaszkodott nagyon eleinte! hunyorgott az eleven kék szemével Farkas Berti.

— Hászén, tekintetes uram! Azóta aludtam rá egyet!... Tudták is azok a fiatalok, hogy mit csinálnak? De, meg, érzem, hogy abba az egy-két esókba, ölelésbe én sem pusztulok bele!

Farkas Berti elnevette magát és utnak bocsátotta az igrici „menyecskeket“, aki azonban már inkább volt „vénecske“.

... Virág illat szállingott a vén asszony meztelen lába nyomán! A napsugaraktól áttört reggeli párák csodás fényvel sugározták körül roskatag alakját.

Hiába! Az asszony holtáig asszony marad...

Irodalom, művészet.

Petőfi debreceni kiadása. — Debrecen irodalmi életében szinte esemény-számba megy az a *Petőfi*-kiadása, amely a napokban került ki a sajtó alól és amely minden ízében debreceni termék. Debreceni író *Kardos Albert* a Csokonai-kör titkára rendezte a költeményeket sajtó alá, ugyan ő írta hozzá *Petőfi*nek rövidre fogott életrajzát és mély tanulmányra valló jellemzését; debreceni nyomda, a város *könyvnyomdavállalata* állította ki nagy gonddal és tetszős külsővel, debreceni művész ember, *Dávidházy Kálmán* tervezte és készítette kötését magyar diszitményekből, nemes izléssel, debreceni könyvkiadó-hivatal a jó nevű *Hegedüs* és *Sándor* cég adta ki és viszi sok ezer példányban a könyvpiacra. — Szóval ez „*Petőfi*“ kiadás minden tekintetben méltó a nagy költőhöz és Debrecen városához. — Meg is vagyunk győződve, hogy most a költő halálának 60-ik forduló évében fellángolt *Petőfi*-kultuszt nem kevésbé fogja szolgálui,

annival inkább, mert az a kiadás igazán teljes és igazán olesó kiadás. — Megtalálhatjuk benne *Petőfi*nek minden költői művét, még diákkori zsenge versein kezdve a halála előtti hatyudaláig, úgyhogy ennél teljesebb gyűjteményt nem ismer a magyar könyvpiac. — A diszes kiállítási könyv a maga célját, t. i. *Petőfi* ismeretének és hírnevének növelését annival biztosabban elfogja érni, mert mint népies és ifjusági kiadás igen olesó: 3 korona 40 fillérért minden szegényebb diák és minden egyszerűbb magyar ember is megszerezheti.

Megvadult a hortobágyi ménes.

10 ló a vonatkerekei alatt.

Borzalmas eset az éjszakában.

A Hortobágyon borzalmas eset történt folyó hó 25-én este. Megvadult egy ménes és a hortobágyi vonat elé riadt lovakat összegázolta, agyonroncsolta a gózkocsi.

A borzalmas eset részletei a következők:

A borzalmas eset.

F. hó 25-én este 7 órakor a Hortobágyról Ohat-felé robogó vonat a ludasi „Kettős“-erdőnél 10 darab lovat agyongázolt. A lovak a Kapronczai Sándor csikós gazda papegyházi méneséből riadoztak szét.

A tíz ló nyole debreceni gazdának képezte a tulajdonát és a kár mintegy 1500—2000 koronára tehető.

A helyszini vizsgálat eredménye.

A szerencsétlenség színhelyén f. hó 27-én reggel történt meg a hivatalos helyszini vizsgálat, amelyen résztvettek dr. Könyves Tóth Mihály mezőrendőrkapitány vezetésével Pogány Mihály vasuti ellenőr, Polgári József felügyelő gazda, Nagy Sándor mátai biztos, Ax ann Gyula hortobágyi állatorvos és az érdekelt es kósok, továbbá a balesetnél jelen volt vasuti személyzet.

A vizsgálat és kihallgatás során kiderült, hogy a szerencsétlenséget a Kapronczai Sándor bojtárja, Marsi Gábor okozta, mert — saját beismerése szerint is — a ménesnél elaludt és nem vette észre, hogy a ménesből 10 darab ló tőle 2—3 kilométer távolságra elesatángolt. Azt is beismerte a csikós, hogy a szerencsétlenséget csakis a késő éjjeli órákban tudta meg s így csak reggel indulhatott el a jószágok nyomozására.

A szunyogok hajszolták a lovakat.

Az elkóborolt lovak a vasuti töltésre mentek fel. És pedig a vasuti töltésnek az erdőnek Ohat felőli részén; éppen ezért nem is vehette észre a szegény jószágokat a mozdonyvezető a borongós, sötét időben.

Érdekes pusztai megfigyelés és tapasztalat, hogy a lovak a szunyogok kinzásai miatt menekültek fel a töltésre. Ugyanis a magas töltésen nagyobb a légáramlat és így itt a szunyogok kinzásainak nincsenek ugy kitéve, mint a lapályosabb, vizenyős részekben. Különösen mióta az esős idő után oly renge eg elszaporodtak a Hortobágyon a szunyogok.

A csikósoknak sok gondot is okoz ez a szunyogjárás. Azóta sokszor szétriad a ménes. A hely változtatásával igyekeznek menekülni gyötréktől, a szunyogoktól.

Menyasszonyi ékszerek

==== pazar választékban, legolesóbban ====
Löfkovits Arthur és Társa
szégnél, DEBRECZEN, Piac-utca 38

A lefejezett lovak.

Ehez a borzalmas szerencsétlenséghez hozzájárult az is, hogy a szerencsétlenség színhelyén egy vasuti hid is van. Ennél a hidnál fentakadtak a lovak és a mozdony közvetlenül a hidnál **egy lovat teljesen kettévágott, három lovat pedig lefejezett.** — A többi hat lovat pedig az erdőtől a hidig ütött el, ronesolta szét.

Az iszonyatosan szétroncsolt, megcsontított állati hullákat közös gödörbe temették. Ez a temetkezés egész napra lefoglalta az ápolókat. Ilyen megdöbbentő látványosság, ilyen mézárulás még soha nem történt a Hortobágyon. Ha nótaszerzője volna a Hortobágynek, ezt is dalba foglalhatnák.

UJDONSÁGOK.

Vendégjárás Debrecenben.

Az „O. R. L. E.” tagjai megérkeztek.

A keddi nap folyamán nem érkezett be vonat a debreceni állomásra, hogy vendéget ne hozott volna Debrecenbe.

Az Országos Református Lelkészi Egyesület tagjai egész nap seregestől érkeztek Debrecenbe. Sok tiszteletes papi díszruhájában jött! Sokan a feleségüket is elhozták magukkal.

Különösen a déli vonatok érkezésénél volt nagy a torlódás. A fogadó bizottság tagjai, a vendéglátó debreceni urak seregestől várták az érkezőket kint a térs pályaudvaron. S hogy még nagyobb legyen a zavar és tarkaság, a Sziget felől zakatoló vonattal megérkeztek a szintársulat tagjai is, szóval, Tháliának a papjai és papnői is. Őket is sokan várták odakint, hajh! mert kinek a pap, kinek a papné!...

Egyébként az érkező lelkes vendégeink tisztelőit sok házat fel is lobogóztak! Mi is szívesen üdvözljük őket.

Diszgyűlés a vasutas árvák érdekeiben.

— szeptember 28.

Megható minden mozzanatában fenséges, magas és lélekemelő volt az a diszgyűlés, melyet a vasutas-árvák érdekeiben tartott a város-háza közgyűlési termében ma délután 4 órakor a vasutas árvügyi bizottság.

A társadalom előkelősége, a szép asszonyok, szép leányok sokasága vett részt ez emberbaráti gyülekezésben s az aranyos nap sugar, mely fényözönnel árasztá el szabad-ságunkért küzdő Rákócziaknak és Kossuthoknak a teremben levő művészi kivitelű képeit, homlokon esőköltta a megjelent és a vasutas árvák érdekeiben fáradságot nem ismerő hölgyeket, kikre büszkén tekinthet alá a jótékony nemtője, mert ezek az urhölgyek jó eselekedetűkkel vidám mosolyt, derűt óhajtanak varázsolni a vasutas árvák és özvegyek bánatos arcára.

Tudósításunk a következő:

Az ülést dr. Deseő Kálmán, a vasutas szövetség kerületi elnöke szívet, lelket megindító magas szöveggel nyitotta meg, nagyon szép és tartalmas beszédben vázolván az összejövétel célját, egyben üdvözölte Uhlarik Béláné urasszonyt, mint a kerületi árvügyi bizottságának fővédőnőjét.

Utána Janovich Miklós helyettes állomás főnök árvügyi bizottsági elnök számolt be a szervező bizottság eddigi működéséről, egyben lelkesítő szavakkal felkérte a jelenlévőket az árvák érdekében való további kegyes munkálkodásra.

Erdős Frigyes a sajtó jóindulatu támogatásáért nyilvánítt szíves köszönetet.

Zivuska Andor költői szárnyalásu beszédben méltatta a vasutas árvák ügyét és azt a virágot, melyet dr. Deseő Kálmán magvas beszédével beültetett a szívekbe, mezőntözte harmatos cseppekkel s illatossá tevő... — Mosolyt varázsol majdan az árvák szívében, most könnyeket fakasztott...

Az ülésen jelen voltak:

Uhlarik Béláné kerületi fővédőnőknő, dr. Bacsinzky Vladimérné védőnőknő, Erdős Lajos ev. ref. püspök, Gróh Ferenc prapost, plébános, Wessprémy Zoltán főispán, Kovács József polgármester, Jászay Viktor akadémiai igazgató, Vég Gyula főkapitány, Csath Zsigmond postafelügyelő, dr. Bacsinzky Vladimír máv. üzletvezető helyettes stb.

A megalakított férfi bizottság 100 tagból, a női bizottság 200 tagból lett szervezve, kiknek a névsorát lapunk holnapi számában közöljük.

Az ülést dr. Deseő Kálmán meleg hangú köszönetnyilvánítással rekesztette be. (o—h.)

— **Személyi hírek.** Kovács József polgármester vezetésével a városi hatóság küldöttsége a mai napon Pozsonyba utazik Thaly Kálmának a temetésére. Dr. Kiss Pál főispáni titkár, a felejtetetlen emlékü Kis Áron püspöknek kiváló tehetségű fia édesanyjánál Debrecenben időzik. Baróthy Béla és dr. Bagossy törvényszéki bírósági elnöke letelt és hivatalukat a tegnap nap folyamán elfoglalták.

— **Változás a Fonciére debreceni vezetésében.** A Fonciére Pesti Biztosító Intézet debreceni főügynökségének egyedüli vezetésével Pongrácz Gyulát, a nevezett intézet eddigi szombathelyi titkárát biztat meg.

— **Művészi hangversenyek.** A zenekedvelők köre az idei szezonban október hó 22-én tartja első hangversenyét, amelyen Kubelík fog fellépni. A további hangversenyek eddig a következőképp vannak megállapítva: november 11-én Heinemann Alexander kamaranékes, december 7-én Sauer Emil zongoraművész, 1910 január 4-én a világhírű Sevesik vonósnygyes. A további hangversenyek előkészítése most van folyamatban.

— **Reviczky József nagybeteg.** Debrecen város és több vármegyének egyik legnagyobb és leggazdagabb földbirtokosa, Reviczky József nagybirtokos, — akinek a Szent-Anna-utca van a kúriája, súlyos beteg. Súlyos beteg egyik birtokán, a bagosi kastélyban — ahová kedden délután Gróh Ferenc nagyprapostot is kihívta, illetőleg felkérte a család a nagybeteg nábobnak lelki vigasztalására.

— **Egy érdemes debreceni könyv-árus cégről.** Most, hogy az „O. R. L. E.” érdemes tagjai Debrecenben időznek, felhívjuk a figyelmüket a „Hegedüs és Sándor” protestáns irodalmi könyvkiadó hivatalára. Magyarországon még egy könyvkiadó cég sem juttatott annyi református író szövegét. Sőt, mi hasznos újítás nálunk, még a tiszteletdíjakról sem feledkeznek meg! Am, most nem arról akarunk beszélni. Ennek a nagytevékenységű cégnek a városi-nyomda által kiállított díszes képkönyveit akarjuk az „O. R. L. E.” tagjainak figyelmébe ajánlani. Gyönyörű képek ezek. Legszebb díszei minden református lelkesi háznak. A szép sorozatban ott láttuk a dr. Erdős Lajos, dr. Baksay Sándor, dr. Kenessey Béla, dr. Antal Gábor püspökök képeit (hát a nagyérdemű és igazán köztisztelt Kun Bertalan püspök képe hova maradt?! Szerk.); továbbá a főgondnokok közül Darányi Ignác, Dégenfeld József gróf, Bánffy Dezső báró, Tisza István gróf főgondnokok képeit.

— **Összeesett az utcán.** Orbán Lidia ma délután a Beresényi-utca ment és egyszerre hirtelen összeesett. A mentők a Csapó-kertben lévő lakására szállították.

— **Az Orle választmánya.** Tegnap délután az Orle választmányi ülést tartott Hajdúvármegye székházának tanácstermében, ahol a közgyűlés elé kerülő ügyeket vették előleges tárgyalás alá. — Javaslatokkal látták el az egyes ügyeket és így terjesztik majd a közgyűlés elé. A választmányi gyűlés után ismerkedési estélyre jöttek össze a Bika szálloda éttermében, ahol mintegy 1200 lelkes vett részt.

— **A nap halottai.** A tegnapi nap folyamán az állami anyakönyvi hivatalban a következő haláleseteket jelentették be: Kovács Béla ref. 4 hónapos, Kozma Péter ref. 9 hónapos, Siposs Erzsébet ref. 16 éves, Löbl Gyuláné ref. 21 éves, Tóke István ref. 11 hónapos.

— **Az O. R. L. E. nagy csoportképe.** Mint minden nevezetes eseménye a városnak, úgy a ref. lelkesek gyűlése sem fog elmulni fényképezés nélkül. A rendező bizottság Letzter Józsefet, ezt a mi kiváló fényképészünket bízta meg az 1000 tagot számláló gyűlés fényképezésével. Miután egy oly emelvény, amelyen ezer ember elférne, el sem képzelhető a fényképfelvétel az istentisztelet után ma délelőtt a nagytemplom előtt fog megtörténni annak lépcsőzetén. Ismerve Letzter József szaktudását, bizonyára egy szép emléket fog képezni az általa készített nagy csoportkép, amelynek stilszerűbb háttérrel a nagytemplomnál el sem lehet képzelni.

— **Térzene a vasutas árvák érdekében.** E hó 30-án délelőtt fél tizenkét órától délután fél egy óráig a máv. műhelyi Egyetértés zenekara a város-háza előtt fog zenélni. — Október 1-én pedig délután fél 5 órától este 6 óráig Kiss Béla híres zenekara fog zenélni a város-háza előtti téren.

— **Az izr. hitközségi tagok figyelmébe.** Értesítetnek a t. tagok, hogy a „Szukotli” ünnepén a Deák Ferenc-utcai izr. templomban az istentisztelet a következő időben fog kezdődni: ma szerdán az ünnep előestélyén egynegyed 6 órakor, holnap csütörtökön d. e. 9 órakor, d. u. 4 órakor és este háromnegyed 6 órakor. Pénteken d. e. 9 órakor, este 5 órakor. Szombaton d. e. 9 órakor, d. u. 4 órakor.

— **Református püspökök és főgondnokok kiválóan sikerült arcképei,** valamint a protestáns irodalom jeles termékei kaphatók Csáthy Ferencnél, Egyháztér 2. sz. Debrecen legrégebbi könyvkereskedésében.

— **Az O. R. L. E. t. tagjainak b. figyelmét felhívjuk a Kardos László legelőnyösebben ismert nagykereskedő cég mai hirdetésére.**

— **Ellopott tajtékpipa.** Paulay Gyula Morgó-utca 10. sz. alatti lakos színházi asztalos jelentést tett a rendőrség bünyügyi osztályán, hogy ismeretlen tettes 5 korona értékű tajtékpipáját ellopták. — A rendőrség megindította a nyomozást.

— **A vasutas árváknak gyűjtő hölgy bizottsági tagokat tisztelettel kéri az árvügyi bizottság, hogy ma délután 3 órától kezdve a „Vasutas Othon”-ban a perselyek átvétele végett jelentkezni szíveskedjenek,**

— **Zenés takarodó.** A máv. műhelyi zenekar ma este tisztelegni fog Uhlarik Béláné urasszonyal, a vasutas árvügyi bizottság fővédőnőjénél. Az indulás a Szent Anna-utcai görög kath. templomtól lesz este 7 órakor és a befejezés a fővédőnő hatvan-utcai lakásánál.

— **A lelkes kongresszus tisztelt tagjait felkéri Dávidházy Kálmán és Társa cég, hogy a több mint 120 munkással dolgozó s különleges készítményeiről országsszerte jó hírű könyvkötő műhelyét és dobozgyárát megtekinteni szíveskedjenek. A t. látogatók 29-én és 30-án reggeli 7 órától este 7-ig a nap bármely órájában szívesen láttatnak.**

— **A Royal remek, kényelmes, jó levegőjű kávéházban színház után 1 koronás színházi vacsorákat, esetleg meleget is lehet kapni. Kitűnő zene, Magyar és Kiss Béla felváltva játszanak. Előjegyzések bálók, bankettek, zsurok és lakodalmakra. Remek termek. Előjöttől ötközésre előfizetéseket elfo-**

gadok. Ezidőszerint nagy sulyt fektettek jó konyhára, kitűnő borokra, előzékeny kiszolgálásra. Kiváló tisztelettel Hauer Bertalan, a Royal-szálló tulajdonosa.

— **A vasárnapi rekruta-bál** fényes sikeréről már megemlékeztünk. Most pedig tudósításunk pótlásul itt adjuk a „Margit“-fürdői bálon jelen volt hölgyek és leányok teljes névsorát.

Asszonyok: Szoboszlai Istvánné, Kovács Gergelyné, Jenei Sándorné, Eresei Zsigmondné, Papizsák Józsefné, Széles Imréné, Kántor Józsefné, Katona Ferencné, Jobágy Jenőné, Szabó Lajosné, Fekete Bálintné, Tóth Józsefné, Kántor Bálintné, Janki Istvánné, Fehér Istvánné, Kállai Istvánné, özv. Fogarasi Bálintné, Szentkirályi Lajosné, Harsányi Sándorné, Szilágyi Jánosné, Gombos Istvánné, Kristóf Istvánné, Kócker Gusztávné, Matkó Józsefné, Matkó Józsefné, Bárceai Istvánné, Nagy Istvánné, Mike Ferencné, Budai Andrásné, Major Péterné, Szathmáry Istvánné, Szalay Istvánné, Végh Lajosné, Barna Sándorné, Kiss Bálintné, Nagy Lajosné, Szabó Ferencné, özv. Krón Józsefné, özv. Szabó Józsefné, Szepesi Sándorné, Szepesi Sándorné, Kapitány Istvánné, Szabó Józsefné, Nagy Sándorné, Lénárt Istvánné, Balogh Ferencné, Erdei Károlyné, Szigeti Sándorné, Bertha Ferenc, Jakab Károlyné, Hancz Mátyásné, Tokaji Istvánné, Szathmári Sándorné, Csapó Jánosné, Devecska Jánosné, özv. Molnár Gáborné, Takács Istvánné, Váradi Lajosné, özv. Köröndi Gézáné, Czere Józsefné, Miskolci Mihályné, Tasi Istvánné, Szerencsi Jánosné, Deli Mihályné, Fehérvári Mihályné, Debreczeni Lajosné, Kalmár Lajosné, Osapreivék Vencelné, Magrovics Jánosné, Tóth Gáborné, Tóth Mihályné, Simon Józsefné, Szabó Jánosné, Gombos Józsefné, Imre Istvánné, Lovas Sándorné, Szőnyi Istvánné, Tömös Mihályné, Kecskés Istvánné, Nánási Gáborné, Sas Gergelyné, Molnár Józsefné, Ujvári Lászlóné, Hatvani Józsefné, Bundi Gergelyné, Erdei Mihályné, Sós Istvánné, Makó Jánosné, Nagy Gyuláné, Pál Jánosné, Muraközi Mihályné, özv. Balogh Sándorné, Lévai Józsefné, Vas Sándorné, Oláh Sándorné, Horváth Istvánné, Czeglédi Józsefné, Kender Józsefné, Kiss Sándorné, Kelemen Józsefné, Biró Andrásné, Nemes Ferencné, Hagyák Jánosné, Kiss Gyuláné, Kenyeres Ferencné, Némethy Sándorné, Kiss Mihályné, ifj. Prém Ferencné, Nosztrai Istvánné, Nagy Györgyné, Balogh Istvánné, Fröskel Adolfné, Molnár Istvánné, Magyar Mihályné, Budai Lajosné, Osváth Ferencné.

Leányok: Szoboszlai Piroska, Jenei Juliska, Kovács nővérek, Nagy Agica, Ercey Mariska, Szabó Juliska, Szeles Eszti, Szabó Eszti, Bessenyei Zsófia, Kerégyártó Margit, Szigeti nővérek, Beternyes Rózsika, Szöllösi Erzsike, Kántor Terike, Végh Etus, Nemes Rózsika, Katona Juliska, Takács Julánka, Jobágy Mariska, Fekete Juliska, Fekete Eszti, Almás Mariska, Janki nővérek, Fehér Juliska, Szentkirályi nővérek, Fogarasi Marcsa, Tarján Eszti, Varga Mariska, Kovács Juliska, Harangi Mariska, Szilágyi Eszti, Gombos Mariska, Veress Mariska, Márton Rózsika, Kristóffy nővérek, Matkó nővérek, Nagy Juliska, Mike Eszti, Zsákai nővérek, Balsy Margit, Sallay Mariska, Varjas Eszti, Veress Juliska, Kiss Erzsike, Takács Juliska, Krón Eszti, Szabó Erzsike, Dring Rózsika, Hallig Mariska, Szepessy Margit és Rózsika, Balogh Sárika, Faragó Erzsike, Nagy Rebus, Bartha nővérek, Vass Mariska, Bagi Rózsa, Tokaji Rózsika, Deéssai nővérek, Balogh Mariska, Csapó Juliska, Pető Rózsika, Váradi Rózsika, Békés Eszti, Kozma Eszti, Antal Juliska, Herskovits Juliska, Szatai Eszti, Fehérvári Mariska, Kalmár Juliska, Molnár nővérek, Benes Eszti, Halmy nővérek, Tóth Rózsika, Makai nővérek, Nagy Mariska, Balla Eszti, Lévy Erzsike, Oláh nővérek, Szabó Eszti, Oláh Böske, Hadadi Rózsika, Farkas Rózsika, Belenyi Eszti, Tóth nővérek, Major Eszti, Szathmári Juliska, Fülöp Juliska, Károlyi Etelka, Barna Eszti, Csobán Zsuzsi, Brick Mariska, Makó Rózsika, Bornyi Klárika, Lefkovits Berta, Lénárt Juliska, Erdei Rózsika, Hancz Katica, Szabó Eszti, Szathmáry Rózsika, Eszenyi Mariska, Kis Mariska, Nagy Róza,

Szilágyi Mariska, Farkas Eszti, Sipos Rózsika, Pál Piroska, Kulobszki Eszti, Szabó Erzsike, Keressi Etus, Tokaji Piri, Kovács Vilma, Ormós Eszti, Nagy Piros, Horváth nővérek, Gombos Juliska, Czeglédi Teresa, Kender Rózsika, Ábrányi Mariska, Kiss Mariska, Kelemen Eszti, Biró Rózsika, Nemes Annus, Berencsi Mariska, Heremlich Rózsika, Szegedi Róza, Hagyák nővérek, Gombos Eta, Kozma Eszti, Nagy Rózsika, Balogh Juliska, Molnár Zsuzsika, Magyar Böske.

— **Lapunk minden előfizetője ingyen kapja az országos hírű, pontos címtárral ellátott Debreceni Képes Kalendáriomot.** Előfizetési díj egy hóra 1 korona, negyedévre 3 korona, félévre 6 korona.

— **Akar nőszülni?** Hölgyektől (ezek között olyanok törvénytelen gyermekekkel, testi hibával stb.) 5–500,000 korona vagyonnal fel vagyunk hatalmazva, megfelelő férjet keresni. Csakis urak (ha vagyon nélküliek is), akiknek komoly szándékuk van és gyors házassághoz akadály nincsen, írjanak e címre: L. Schlesinger, Berlin 18. Deutschland.

— **Könyvkötészeti munkákat** Dávidházy Kálmán és társa cégnél rendeljünk.

— **Köszönetnyilvánítás.** Ezúton mondok köszönetet a nagy tiszteletű ref. Lelkészi karnak, a tiszteletes ref. Tanító-tölgységnek, a rokonoknak, jó barátoknak és illetve mindazon jó ösmerőseimnek, kik felejtethetetlen jó férjem temetésén való részvételükkel szívem fájdalmait enyhíteni kegyeskedtek. Özv. Varsányi Imréné Kiss Julia.

— **Portásfi fizetéssel felvétetik Letzter József fényképésznél.**

Antidol fejfájás és nátha ellen a legjobb gyógyszer. Kapható minden gyógyszertárban. Ara 60 fillér.

— **Szakmányos vincellér kerestetik homoki szőlőbe. Cím a kiadóba.**

— **Szép, jó, tartós és ami fő, olcsó a „Hunnia“ műteremben készülő fénykép, levelező-lap és nagyítás.** Műterem Csapó-utca 1. Piac-utca sarok. Versenyműterem fővárosi mintára.

— **Debreceni emléktárgyak, alkalmi ajándékok, gyermekjátékok és utazási cikkek legnagyobb választékban** Mentze Henrik ujdonságok áruházában Kossuth-utca 4. szám.

Kereskedelem, ipar.

Debreceni nagy vállalat felszámolása.

Csizmadiák Teremtő Szövetkezetének válságáról.

Félredugva, az apró hirdetések között olvastunk a helyi lapokból egy hírecksét, mely egy debreceni nagy vállalkozás válságát jelenti be: Ezt olvastuk a hirdetések között:

„eladó a Csizmadiák Termelő Szövetkezet Margit-fürdő telepén az egész műhely és iroda berendezés, kitűnő Meidinger vaskályhák, 8 darab álló íróasztal, 12 waggon kitűnő 5 éves vágású száraz szerszámgyertyánfa hasábok kaphatók, műszerek stb.

Midőn az utóbbi időkben igaz örömmel emlékeztünk meg több debreceni iparvállalkozás alapításáról és alakításáról, lehangolólag hat reánk a fenti rövid hírecksé, mely sok százakat érdeklő ipari vállalkozásnak válságát, bomlását jelenti be.

Rég tartó vajadások után jutott

a „Csizmadiák Teremtő Szövetkezet“ erre a válságos pontra. Azomban más oldalról úgy értesültünk, hogy egészségesebb alapon és központi támogatással ismét lábra fogják állítani.

Ingyen kapja lapunk minden előfizetője a „Debreceni Képes Kalendáriom“ Debrecen és Hajdu megye legmondosabb címtárát tartalmazó, diszesen bekötött képes nagy naptárt. o

SZÍNHÁZ.

* **Árkozy Vilmos első fellépte.** A „Kivándorló“ Herceg Ferenc nagyhatású ujdonsága pénteken kerül színre először nálunk. A darab fő női szerepét Huzella Irén adja. Ez estén látjuk viszont Arkosit közönségünk régi ismerősét, aki egy öreg rab néhez de hálás szerepében szép haladásáról fog tanubizonyosságot tenni. A főbb szerepeket ez estén még Gyöngyi Jolán, Szilágyi Berta, Lugosi, Mártonffi, Kardos, Kemény, Gyöngyi Izsó és Nádor adják.

— **Erő pazarlás.** A Debrecenben már lejátszott „Tanítónő“-ből esti kivilágítás mellett „főpróbát“ tartott és mutatott be a Zilahy társulata a — sajtó képviselői előtt!... Ennek az „erőpazarlásnak“ és gázláng fogyasztásnak értelmét venni nem tudjuk! S ez újítást sem a szintársulatra, sem a mi sokoldalról igénybe vett sajtónkra nem tartjuk — „célerányosnak!“ A levest egy szer melegítve is elég elfogyasztani.

TÁVIRATOK.

Tömeges lemondások.

Budapest, szeptember 28. Nákó Sándor gróf fiúmei kormányzó ma beadta lemondását Wekerle Sándor miniszterelnöknek s kérte, hogy azt minél hamarabb intézze el. Rakovszky és Návay alelnökök, valamint Thoroczkay és Raisz képviselőházi jegyzők is benyújtották lemondásukat. A főispánok közül többen fönnjártak s beakarták nyújtani a lemondást, de Kossuth rábirta őket, hogy várják meg a király végleges döntését. Az alelnökök lemondásáról egyidejűleg alkotmánypárti és néppárti körökben az a hír terjedt el, hogy Justh Gyula magatartását a pártkörben aképp indokolta meg, hogy ő még bírja a többség bizalmát és így a lemondást nem tartja szükségesnek.

A függetlenségi párt Thaly Kálmán temetésén.

Budapest, szeptember 28. A függetlenségi és 48-as párt intézőbizottsága ma népes ülést tartott, amelyen elhatározta, hogy nagyérdemű tiszteletbeli elnökének, Thaly Kálmánnak temetésén nagy számból álló küldöttséggel képviselteti magát. A küldöttséget Apponyi Albert gróf vezeti, aki bucsubeszéd kíséretében koszorút helyez a ravatalra. A koszorúszalag felirata a következő:

„Visszaadta Rákóczi a nemzetnek“

És a nemzetet Rákócziának.“

A küldöttség holnap utazik el Pozsonyba a temetésre.

A főrendiház ülése.

Budapest, szeptember 28. A főrendiház ma délután öt órakor gróf Desseffy Aurél elnöklete alatt ülést tartott, amelyen Wekerle Sándor bejelentette a kormány lemondását. A lemondást a főrendiház tudomásul vette. Az ülés fél hat órakor véget ért.

Wekerle utazása.

Budapest, szept. 28. Wekerle Sándor miniszterelnök holnap délelőtt a kibontakozás ügyében Bécsbe utazik.

Gyulai Pál nagybeteg.

Budapest, szeptember 28. Gyulai Pál, a kiváló kritikus, a Budapesti Szemle nagy-névű szerkesztője, néhány nap óta súlyos betegen fekszik Sándor-utcai lakásán. Az író az idén épp úgy, mint máskor Leányfalun töltötte a nyarat. Az ősz közeledtével azonban hanyatlani kezdett az egészsége, még pedig olyan mértékben, hogy hozzátartozói jónak gondolták, hogy Leányfaluról beköltözzék Budapestre. Itt dr. Farkas háziorvosa kezeli. Mindennap meglátogatja kétszer. A beteg állapota olyan, hogy Aranka leányán és ápolónóján kívül senki látogatását nem fogadhatja. A beteg állapota aggasztó.

Lóránt Dezső temetése.

Budapest, szeptember 28. Ma délután temették el az élte derekán sirba szállt tehetséges hírlapírót: Lóránt Dezsőt. A temetésen óriási gyászoló közönség vett részt. A szabadkőművesek nevében Szalay Mihály, a budapesti újságírók egyesülete nevében Purjesz Mihály főtitkár, az „Otthon” nevében Gelléri Mór bucsuztatta el az elhunytat, akit nagy számú előkelőség, képviselők és újságírók serege kísért ki utolsó útjára: a kerepesi-uti temetőbe.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Ellopott sörshordók. Pap Gyulán és társa vámospécsi legények lopás vétségéért állottak ma a büntető törvényszék előtt. Meleg júniusi napokon sörre szomjaztak és kiásták Winkler Adolf jégvermét és onnan 3 hordó sört elloptak. Az egyik hordót azonnal csapra is ütötték és iszogatni kezdték. De nem sokat fogyaszthattak el belőle, mert tettöket észrevették. A legények tettöket beismerték. A bíróság Papp Gyulát hat havi, Sütő Imre társát egy havi fogházra ítélte. Sütő az ítélet ellen felebbezett.

§ Meglopta a gazdáját. A törvényszék dr. Oláh Miklós elnöklete alatt ma 2 havi fogházra ítélte Oláh Juliánna 24 éves tiszacsegei lakost, aki Boroskó Jenő gazdájától május havában 65 korona értékű ingóságokat lopott el. Az ítélet jogerős.

Közgazdaság.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, szeptember 28.

Buzakinálat és vételkedv javult. Szilárd irányzat mellett 70.000 métermázsra került forgalomba 5—10 fillérrel drágább áron. Egyéb gabonanemek változatlanok. Idő derült.

Buza októberre	14:13—14
Buza áprilisra	14:13—14
Rozs októberre	9:67—68
Zab októberre	10:04—05
Rozs áprilisra	7:47—48
Zab áprilisra	7:68—69
Tengeri szeptemberre	0:00—00
Tengeri májusra	7:00—01
Repece augusztusra	00:00—00

REGÉNY CSARNOK.

A nagy rejtély.

— Folytatás. —

Míg az ur szeme nem figyelt reánk, Benjamin fülemből sugta:

— Ez egyszer, Valéria, fogadj tanácsomat, menjünk!

— Még egy utolsó próbát, — sugtam feleletül. — Csak még egyet!

Ariel ittasan folytatta dalát:

— Mondja el a történetet. Uram! uram! mondja el a történetet.

Miserrim is Dexter feltekintett poharáról. A nemes izgatószer már működni kezdett. A vér arcába szállt. A ragyogó értelem még egyszer fellángolt szemeiben. A burgundi bor valóban felvillanyozta! A jó bor barátomnak bizonyult s még egy alkalmat szolgáltatott nekem.

— Semmi történetet! — mondám. — Beszélni akarok önnel, Dexter ur, nincs kedvem történetére!

— Nincs kedve? — ismétlé, míg a régi gnómszerű ironia ismét mutatkozott arcán. — Ez kifogás. Látom, mi a baj! Azt hiszi, képzelő tehetségem elhagyott s nem vagyok elég őszinte, hogy bevallanám. Bebizonyítom kegyednek, hogy csalódik. Bebizonyítom, hogy Dexter egészen a régi ismét. Csendet Ariel, vagy kimégy a szobából! Meg van már, Valéria nagysád egészen rendben van itt, jelenetek, jellemek, minden.

Homlokához ért és mosolygó, de éles ravaszsgal lopva rám tekintett, mielőtt következő szavait kimondta volna.

— Éppen magának való, érdekltségére számítható dolog, kedves szép barátom. Egy urnóról és szobaleányáról szól ez a történet. Jöjjön vissza a kandalóhoz és hallgassa meg.

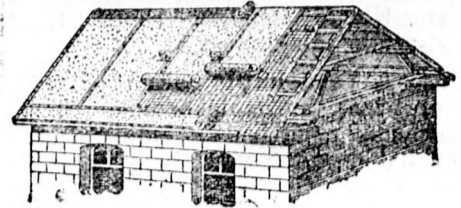
Egy urnó és a szobaleánya története? Ha ez valamit jelentett, azt jelentette, hogy Beaulyné és szobaleánya történetét fogja elmondani.

A cím s a tekintet, mellyel bejelentette, ismét felelevenítette bennem a már haldokló reményt.

Végre összeszedte magát. Birtokában volt ismét természetes előrelátásának és szokott ravaszágának. Azon ürügy alatt, hogy Arielnak egy történetet beszél el, valószínűleg másodszer is tévutra akar vinni. E következtetés a legtermészetesebb volt. Hogy a saját szavait használjam, Dexter ismét egészen a régi volt.

Benjamin karjába fogódtam, a mint visszamentünk a kandalóhoz.

(Folyt. köv.)

Biehn Asphalt fedőlemezei

Vaskályhák

Takarék tűzhelyek

Francia konyhák

Sesztina Lajos

vasraktárában

Debreczen, Piac-u. 23.

HIRDETÉSEK

fölvételnek a kiadóhivatalban, gr. Dégenfeld-tér 2. szám alatt.

MEGLEPŐ SZINTE CSODALATOS GYÓGYEREDMÉNYEKA

APTAMÁSI LITHIUM-GYÓGYVIZ

zel gyomor, vese-hólyagés belbántalmaknál valamint asthma, bronchiale, köszvény és húgysavas diathesis eseteiben.

Debreczenben kapható:
KONTSEK GÉZA
fűszer- és csemege kereskedésében
DEBRECZEN, Kossuth-utca.

Dus hajzat!
Nincs többé fejbőrviszketegség
Sem korpaképződés!

a Dr. DRALLE-féle

NYIRFA-HAJVIZ

állandó használatánál.

A legnemesebb és legtermészetesebb hajápoló szer!
Hatása meglepő!

Valódi csak a „Dr. DRALLE” névvel elátott.

St.-Louis 1904.
Milano 1906.

GRAND-PRIX.

Kapható illatszert-, droguéria- és borbélyüzletekben, valamint gyógyszerárakban.

Nagybani lerakat Ausztria és Magyarország részére: **HOFFMANN M. és TÁRSA, Tetschen a. E.**

Kardos László

Vászon, Menyasszonyi Kelengye és Kész Fehérneműek nagy raktárai

Távbeszélő: 113. sz. Debreczen, Kossuth-utca 9. Legrégibb vászonüzlet.

Ajánlja a legmagasabb igényeket is kielégítő nagy raktárait, mint legszolidabb bevásárlási forrást a következő cikkekre nézve:

Női, férfi és gyermek kész fehérneműek.
Női, férfi és gyermekharisnyák.
Valódi szepességi, rumburgi, creas, hollandi, irhoni lenvásznak.
Vászon- és battiszt-zsebkendők.
Vászon, damaszt és bolyhos törülközők.
Szepességi és külföldi asztalneműek és kávésterítékek.
Kész ágyhuzatok vászonból és sifonból, simán, himezve vagy ajourral.
Fehér picquet és barchentek.
Színes kanavácok.
Takarózó-, padló- és lópokróczok.

Függöny és matráczesinvat.
Schroll-féle és magyar chifonok, pamut-vásznak.
Nyári és téli mosó ruhakelmék.
Kész cloth, szóratlasz, selyem és nyári paplanok.
Csipke- és szövetségű függöny, asztal- és ágyterítő.
Utazó- és kocsitakarók, téli és nyári.
Kész afrik, lószőr és azeélsodrony ruganyos matrácok.
Chifon, cloth, barchent és selyem alsószoknyák, bugyogók. Színes munkásingek, kötények.

Menyasszonyi kelengyék szaksterü és a legújabb izlés szerinti összeállítását (mely üzletem egyik főágát képezi), továbbá monogrammiroztatását és mosatását kiváló figyelemmel teljesítem.

Kivánatra üzleti megbízottam úgy helyben, mint vidéken azonnal megjelenik és b. rendelményeit elfogadja, mintagyűjteményemet bemutatja, a vásárlást minden díj nélkül kényelmessé teszi.

Esetleges hibás árut kicserélek.

Kérem kirakataimat megtekinteni.

Női ruhaszövetek

az őszi- és téli időnyre, valamint flanelek, barohetek fekete és színes selymek, bársonyok, gyönyörű ruhádiszek

Francia P. D. jegyű fűzők

Arctályol, divatövek, gyöngy- és bőr díszítéskák,

Menyasszonyi selymek,

koszoruk és fátvok

◀ legolcsóbb szabott árban! ▶

Szabó Lajos Fiai

divat- vászon- és szőnyeg-raktára

Debreczen, Rózsa-u. l.

Alapított 1842. évben.

Debreceni Tisztviselők Önségélyző-Együletének szabója.

MEGÉRKEZTEK

a legdivatosabb férfi szövetujdonságok

=== őszi és téli időnyre, ===

ugyszintén a Debreceni Tisztviselők Önségélyző-Együletének mintagyűjteménye.

SZABÓ LÁSZLÓ

férfi szabó, Széchenyi utca 1. szám.

Legbiztosabb szépitőszer a

FÁY-fele ARC-CRÉM.

Kitüntette a Bécsi, Párisi és Londoni kiállításán arany éremmel és oklevéllel.
Hatása csodás!

Szépit, fiatalít! Legkitünőbb szer szeplő, máj-foltok, pattanások és az arc bőr tisztátalanságai ellen.

Egy tégely ára egy korona
Hozzávaló „Fáy-szappan“ szintén egy korona
Kapható a készítő

GROSZ NAGY FERENCZ gyógyszerésznél =

Debreczen, Kossuth-utca 8., a színház mellett. * Telefon sz. 469.
„ARANYEGYSZARVU“ gyógyszer-tár.

Legújabb

női ruhaszövet

Bársony és selymek,

Mosó velezek

dus választékban raktárra érkeztek.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN,

Kistemplombazár.

Inga órák

a legszebb kivitelben s a legjobb szerkezettel egyszerű és kettőzött harangütéssel, ugyszintén legjobb

Zseb-, ébresztő- s fali órákat is
1 évi jótállással

Blattner Béla

órák üzletében Debreczen, Kossuth-u. 4. sz. alatt lehet a legolcsóbban beszerezni. Ugyanott órajavítások is, jól javítva, 1 évi jótállás mellett.

Villamos világitást,

telefonok, villamos esengők berendezését, javítását, évi jókarban tartását, úgy helyben, mint vidéken legjobb anyaggal, legolcsóbban esz-
közöl

Földvári L.

Debreceni első elektrotechnikai gyár és villamos-szerelési vállalat. — Csillárok, ivlámpák, villamos motorok, szellőztetők, dinamok állandó nagy választékban. Raktáron tartom a legjobb gyártmányu Wolfram és Osmium égőket.

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér.

Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, kérjük azonban a szükséges postabélyeget. Apróhirdetéseket postautóval is lehet föladni, a szelvényeket szöveg könnyen elfér. Apróhirdetéseket a kiadóhivatalt felvesz d. e. 8-1-ig és d. u. 2-8-ig gróf Dégenfeld-tér 2. sz. I. emelet, a folyosón az első ajtó.

Minden ok

amellett szól, hogy vegye igénybe a „Debreczen” apróhirdetéseit, mert

- Ha állást keres — ott talál.
- Ha lakást keres — ott talál.
- Ha alkalmazást keres — ott talál.
- Ha társat keres — ott talál.
- Ha oktatást keres — ott talál.
- Ha butort keres — ott talál.
- Ha hangszert keres — ott talál.

Szóval bármire is szüksége van, ott megtalálhatja, ha pedig eladni akar valamit, ott eladhatja.

Levelezés.

Levele van a kiadóban és a hivatalos órák alatt átvehetik: „Dezső”, „Böske”, „D. V.”, „Szinházhati”, „Nánási”, „Pipacs”, „K. Z.” jellegére.

„Drezda”. Távollétem miatt levelem, szerdán várja a (postierestant) kívánt címre.

45 éves, magános munkás ember vagyok, nősülési szándékból keresek 30-40 éves leányt vagy magános asszonyt. 1000 korona készpénzzel rendelkezem. — Levelet kérek „Becsületes munkás” jellegére a kiadóba.

Intelligens fiatalember fiatal leány vagy özvegy barátságát keresi, kit anyagilag is támogatna. Leveleket „Őszi rózsá” jellegére a kiadóba.

Ajánlat.

A legjobb ízű aromás pörkölt kávé Félégyháznál kapható. Villanyüzemű kávé pörkölde a kirakatban Piac- és Miklós-utca sarok.

Zongorák, Pianinók, Harmoniumok és Cimbalmok bérbe kaphatók Schmidt S. hangszer raktárában.

Zongora órákat ad kezdők és haladók számára előkelő urileány. Cím a kiadóban.

Írásbeli másolási munkálatokat szép, helyesírással bíró fiatalember elvállal. Cím a kiadóban.

Uraktól levetett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rósenberg Béni Debreczen Bádógos-u. 1. 15

Műhelynek világos pinceze kiadó. Értekezhetni István-gózmalmi portásnál. Ócska deszka kerestetik.

Külön bejárati garçon lakás, elegánsan butorozva (gáz, parkett) a piacon kiadó. Cím a kiadóban.

Koszt és kvártély kapható Vigkedvű Mihály-utca 17. szám alatt.

Iskolakönyvek vidéki megrendelését leggyorsabban és pontosan intézi, Debreczen legrégebbi könyv- és papirkereskedése: Csáthy Ferenc, Egyház-tér 2. sz.

Gyöngyvirág Crème kapható Mihalovits Jenő gyógyszerterében.

Kereslet.

Szaktmányos vincellér
kerestetik homoki szőlőbe. — Cím a kiadóhivatalban.

Pénztárnokné felvétetik Félégyházy János fűszerüzletébe. Ki már gyakorlattal bír, előnyben részesül.

Ügyes mosónő kerestetik. Cím: Varga-utca 12.

Lakatos segéd és tanuló felvétetik Csillag-utca 25. szám alatt.

Egy jó családból való fiú tanulóknak Juhász István épület- és műlakatos vállalatánál felvétetik. Kazinczy-utca 2. sz.

Eladás.

Eladó a Csizmadiák Termelő-Szövetkezete Margit-fürdő telepén az egész műhely- és irodaberendezés, kitűnő Meidinger vas-kályhák, 8 darab álló íróasztal, 12 waggon kitűnő 5 éves vágású szárász **szerszám-gyertyánfa**, hasábolt kaptafák, műszerek stb. D. e. 8-12, d. u. 3-6-ig.

Eladó idei, saját termésű must, 100 hektó Rizling és Ezerjóból Molnár Lukácsnál, Debreczenben.

50 hektoliter érmelléki must eladó. Cím a kiadóban.

Egy hus-, tej- vagy kenyérhordó féderes kocsit eladó. Csapó-utca 40.

Bihar-Diószegi bor, hordószámra eladó Csapó-utca 27. sz., ugyanott az idei termés, cirka 100 hektoliter, eladó.

Simonffy-utca 13. számú ház eladó. Bővebb felvilágosítással szolgál Csillag Miksa József kir. herceg-utca 53.

Vetni való buza eladás. Szép, tiszta, 80-81 minőségű buza, tisztán kirostálva kapható, kisebb és nagyobb mennyiségben. Cím a kiadóhivatalban.

Babot, diót, kölest és egyéb magvakat vesz Zipser Samu, Temesvár.

Billiárd-asztal, ebédlő-kredenc eladó, asztalosmunkákat elvállalok. Eötvös-utca 112. Nagy.

VILLAMOS VILÁGÍTÁS

DEBRECZEN,
TELEFON 656.

POLLÁK SAMU

BERENDEZÉSI VÁLLALATA

VIZVEZETÉK ÉS CSATORNA

PIAC-UTCA 43.
TELEFON 656.

Villamos motorok, ivólámpák,
csillárok és izzólámpák.

Fürdőberendezések, mosdók,
klosettek és kagylók,

valamint világítási és vízvezetékli szerelvények állandó raktára.

Költségvetések és tervek díjmentesek. — Javítások eszközöltetnek.

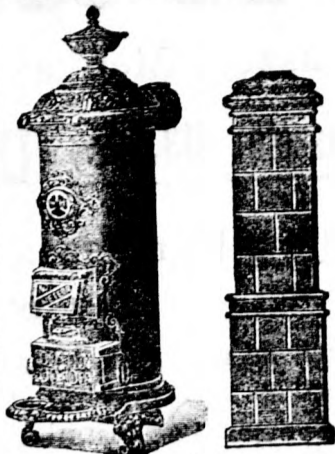
Nyomatott Debreczen szab. kir. város könyvnyomda-vállalatánál.

Porcellán kályhák

budapesti és honi gyártmányban.

„METEOR” folyton égő kályhák

Felülmulhatatlan fűtőképességgel.
Tüzelő ür tüzmentes anyagból.

Legnagyobb tüzelőanyag megalakítás II
Kis helyet foglal el
Árkap ingyen és bérmentve.

BERAKOTT ÉS VASLEMEZ

TAKARÉK TŰZHELYEK.
TÓTH GYULA DEBRECZEN

vasnagykereskedő.

városházépület, Piacz-u.

„Gyöngyvirág Crème”

az arckréme gyöngyvel
Szeplő, májfoltok, pattanások s
bőrbajok ellen kiváló jó szer. Si-
mává, fehérré s üdévé teszi az
arcbőrt! Sem higanyt, sem ólmot
nem tartalmaz. A nappalra
való kréme nem zsiroz, míg az
éjjelre való zsiroz. Egy tégely
ára egy korona. Kapható:

Mihalovits Jenő

„Kigyó” című gyógyszerterében.
DEBRECEN.

A hölgyközönség figyelmébe!

Minden alkalmi vételnél

olcsóbban

szerezheti be szükségletét

az őszi és téli évadra Ruhakelme, Selyem,
Bársony, Mosóárú és Kendő újdonságokban

Bosznay J. és Társa

divat- és szőnyeg áruházában

Debreczen, Kossuth-u. 5.